

การศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา
ตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคต*

THE PRIORITY NEEDS OF PRIVATE PRIMARY SCHOOL MANAGEMENT
BASED ON CAREER FUTURE SKILL COCEPT

¹เกษศิริ กมล Kessiri Kamol ²แอนจิรา ศิริภิรมย์ Anjira Siriprom

³ชญาพิมพ์ อุสาโห Chayapim Usaho

^{1,2,3}จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University, Thailand

Corresponding Author E-mail: k.kessiri@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคต ประชากรในการวิจัย คือ โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 2,169 โรงเรียน มีกลุ่มตัวอย่างคือโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา จำนวน 338 โรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นการบริหารโรงเรียนในภาพรวมคือ ($PNI_{modified} = 0.160$) โดยด้านการบริหารงานวิชาการ มีองค์ประกอบย่อย การวัดและประเมินผล มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับสูงที่สุดคือ ($PNI_{modified} = 0.167$) การพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{modified} = 0.165$) การจัดการเรียนการสอน ($PNI_{modified} = 0.160$) ส่วนด้านการบริหารงานทั่วไป มีองค์ประกอบย่อยการจัดพื้นที่การเรียนรู้ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับสูงที่สุดคือ ($PNI_{modified} = 0.156$) และด้านการจัดเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับต่ำที่สุด ($PNI_{modified} = 0.153$) ส่วนค่าดัชนีความต้องการจำเป็นรายทักษะ พบว่า ทักษะทางปัญญาขั้นสูง มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับสูงที่สุดคือ ($PNI_{modified} = 0.174$) รองลงมาคือทักษะทางกายภาพ ($PNI_{modified} = 0.167$) ทักษะทางเทคโนโลยี ($PNI_{modified} = 0.161$) ทักษะทางสังคมและอารมณ์ ($PNI_{modified} = 0.158$) ส่วนทักษะทางปัญญาขั้นพื้นฐาน ($PNI_{modified} = 0.141$) มีลำดับค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด

คำสำคัญ: การบริหารโรงเรียน, โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา, ทักษะอาชีพในอนาคต

*Received: July 04, 2023, Revised: August 14, 2023, Accepted: August 14, 2023.

Abstract

The purpose of this research was to study the priority needs of private elementary school administration based on the concept of future career skills. The research population was 2,169 private elementary schools under the Office of Private Education. were 338 private elementary schools using a multi-stage random sampling method. The research tools were questionnaires. Data were analyzed using statistics, frequency, mean, percentage, standard deviation. and the required index value The results revealed that the overall priority needs index for school administration was ($PNI_{modified} = 0.160$) In term of academic administration had sub-elements, measurement and evaluation was the highest index of essential needs ($PNI_{modified} = 0.167$), curriculum development ($PNI_{modified} = 0.165$), teaching and learning management ($PNI_{modified} = 0.160$). While general administration, sub-elements learning space arrangement had the highest index of necessary needs ($PNI_{modified} = 0.156$) and the provision of technology for education had the lowest order of essential needs index ($PNI_{modified} = 0.153$). As the result of future career skills, the advanced cognitive skills had the highest index of essential needs ($PNI_{modified} = 0.174$), followed by physical skills ($PNI_{modified} = 0.167$), technological skills ($PNI_{modified} = 0.161$), social and emotional skills ($PNI_{modified} = 0.158$). Basic ($PNI_{modified} = 0.141$) had the lowest order of need index value.

Keywords: School Management, Private Primary School, Future Career Skills.

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังก้าวสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม เป็นยุคที่เศรษฐกิจขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เป็นการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นสื่อในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ก้าวสู่การเป็นประเทศชั้นนำในภูมิภาค ประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพประชากรสู่โลกยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ด้วยการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี อันเนื่องมาจาก การปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) ที่เป็นไปอย่างรวดเร็วไร้พรมแดน การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) การใช้ชีวิตบนโลกที่มีความขัดแย้ง สถานการณ์โลกในปัจจุบันมีการแบ่งเป็นฝักฝ่าย การช่วงชิงอำนาจระหว่างฝั่งตะวันตกและฝั่งตะวันออก จากโลกที่มีการร่วมมือทางการค้าในอดีต กลายเป็น ความร่วมมือในโลกที่แตกเป็นเสี่ยง (Collaboration in a Fragment World) (World Economic Forum, 2023) รวมไปถึงการเกิดโรคอุบัติใหม่ และการแพร่กระจายของเชื้อโควิด ที่เปลี่ยนแปลงโลก วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์โดยสิ้นเชิง ประเทศไทยจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนแนวความคิด และรูปแบบการจัดการศึกษาให้เป็นเชิงรุก มีความยืดหยุ่น มีเนื้อหาการเรียนรู้ที่เตรียมพร้อม และเสริมสร้างทักษะสำคัญให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์โลกที่ผันผวน

การจัดการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ถือเป็นช่วงวัยที่มีความสำคัญ เพราะการศึกษาที่มุ่งวางรากฐาน ให้นักเรียนได้อ่านออก เขียนได้ และคิดเลขเป็น หรือ 3 R's Reading Writing และ Arithmetic

โดยผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาจะเป็นช่วงวัยที่เริ่มเรียนรู้ในอาชีพต่างๆ สำนวความชอบความถนัดเพื่อเลือกเรียนรู้ และพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพ หากแต่ในปัจจุบันในโลกที่เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและฉับพลัน (Disruptive Technology) การมาของ ChatGTP (Generative Pre-trained Transformer) คือ โปรแกรมแชทบอทที่สามารถสร้างข้อความสื่อสารตอบโต้กับคนได้ และการทำงานแทนมนุษย์ของปัญญาประดิษฐ์ (AI: Artificial Intelligence) การพัฒนาทางเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดเช่นนี้ ย่อมส่งผลกระทบต่อทิศทางของตลาดแรงงานในอนาคต จากการรายงานของ OECD (2018) ที่ได้กล่าวถึงทักษะสำหรับปี 2030 (Skills for 2030) และ Bakhshi, H. et al (2017) ได้กล่าวถึงทักษะการทำงานในปี 2030 (Future of Skills Employment in 2030) โดยมีทักษะที่สำคัญ อาทิ การคิดสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ (Creativity and Critical Thinking) การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน (Complex Problem Solving) การเข้าใจสังคมและอารมณ์ (Social and Emotional) การเป็นผู้เรียนเชิงรุก (Active Learner) ความเข้าใจและการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) การรู้เท่าทันสื่อยุคใหม่ (New Media Literacy) เป็นต้น

หากแต่ในการจัดการศึกษาในปัจจุบัน พบว่า หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนยังไม่ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพในอนาคต ดังจะเห็นได้จากการทดสอบระดับนานาชาติ PISA (Programme for International Student Assessment) เป็นโครงการประเมินผลการศึกษาของประเทศสมาชิกที่ดำเนินการโดย Organisation for Economic Co-operation and Development หรือ OECD มีจุดประสงค์เพื่อสำรวจระบบการศึกษาของนานาประเทศว่าได้เตรียมความพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตและการมีส่วนร่วมในสังคมในอนาคตเพียงพอหรือไม่ โดยเนื้อหาการทดสอบของ PISA นั้นจะเน้นการประเมินสมรรถนะของนักเรียนที่จะใช้ความรู้และทักษะเพื่อเผชิญกับโลกในชีวิตจริงมากกว่าการเรียนรู้ตามหลักสูตรในโรงเรียน กับผลการสอบ PISA 2018 คะแนนเฉลี่ยด้านการอ่าน 393 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 487 คะแนน) เมื่อเทียบกับผลเฉลี่ยด้านการอ่านในปี PISA 2015 พบว่า ผลคะแนนลดลง 16 คะแนน (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2562) จากผลคะแนนการสอบ PISA ด้านการอ่านของเด็กไทยที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของคะแนนตั้งแต่การประเมินรอบแรก (2000) จนถึงปัจจุบัน (2018) พบว่า ผลการประเมินด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของไทยไม่เปลี่ยนแปลง แต่ผลการประเมินด้านการอ่านมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จากผลคะแนนด้านการอ่านของเด็กไทยที่ลดลงและต่ำกว่าค่าเฉลี่ย นั้นย่อมหมายถึงผลการวัดด้านการคิดวิเคราะห์และทักษะการประเมินและการสะท้อนคิดซึ่งเป็นคุณลักษณะของประชากรในสังคมสมัยใหม่ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น และเป็นรากฐานของการพัฒนาทักษะอาชีพในอนาคตของเด็กไทยยังต้องการการพัฒนาอย่างเร่งด่วน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคต เพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียนที่มุ่งเน้นผู้เรียนให้ได้รับการเพิ่มพูนศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างรอบคอบ ถี่ถ้วน สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม รู้เท่าทันสื่อสมัยใหม่ ตลอดจนสามารถนำไปแก้ปัญหาและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานและใช้ชีวิตในสังคมสมัยใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นประชากรมีทั้งทักษะและสมรรถนะสูง แต่มีความยืดหยุ่น แคล่วคล่องฉับไว สามารถปรับตัวและใช้ชีวิตในโลกที่มีความผันผวนในสังคมที่มีความขัดแย้ง และการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่มีความรุนแรงและเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนนำพาประเทศชาติไปสู่ระดับชั้นนำ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบบรรยายที่ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณโดยมีขั้นตอน ได้แก่ ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคต

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากร คือ โรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภทสามัญศึกษา ที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 สังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 2,169 โรงเรียน

1.2 ตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนเอกชนที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 สังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 338 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) Z-Score ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% ได้จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 338 โรงเรียน จากโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษาทั้งหมด 2,169 โรงเรียน

ขั้นที่ 2 สุ่มแบบแบ่งชั้น กำหนดให้ภูมิภาค 5 ภาค และกรุงเทพมหานคร เป็นชั้นภูมิในการสุ่ม โดยกำหนดให้เป็นสัดส่วนเท่าๆ กัน ได้จำนวนโรงเรียนดังนี้ กรุงเทพมหานคร 53 โรงเรียน ภาคกลาง 58 โรงเรียน ภาคใต้ 74 โรงเรียน ภาคตะวันออก 24 โรงเรียน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 79 โรงเรียน และภาคเหนือ 50 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 338 โรงเรียน จากนั้นสุ่มตัวอย่างโรงเรียนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

1.3 ผู้ให้ข้อมูล โรงเรียนละ 5 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการจำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานทั่วไปจำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 1 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคต มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถม ศึกษาตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคต มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 180 ข้อ

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคต

3.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและข้อคำถามในการสอบถามให้มีความชัดเจน ตามผังโครงสร้าง เครื่องมือวิจัย โดยกำหนดแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความชัดเจนของการใช้ภาษาเพื่อให้แบบสอบถามมีความครอบคลุมและเหมาะสมกับเนื้อหาการวิจัยพร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการศึกษาด้านการบริหารโรงเรียน ด้านการวิจัยและด้านทักษะอาชีพในอนาคต รวมจำนวน 5 ท่าน ประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการวิจัย ทำการตรวจสอบความเหมาะสม ความครอบคลุม และความตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ จากนั้นคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป มาใช้ พบว่าข้อคำถามมีทั้งหมดจำนวน 180 ข้อ มีข้อที่มีค่าเฉลี่ย 0.85 จำนวน 43 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ย 1.0 จำนวน 137 ข้อ

3.5 นำแบบสอบถามหาค่าความเที่ยงโดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ผลการตรวจสอบ พบว่าแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.998 จึงนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 จัดทำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง

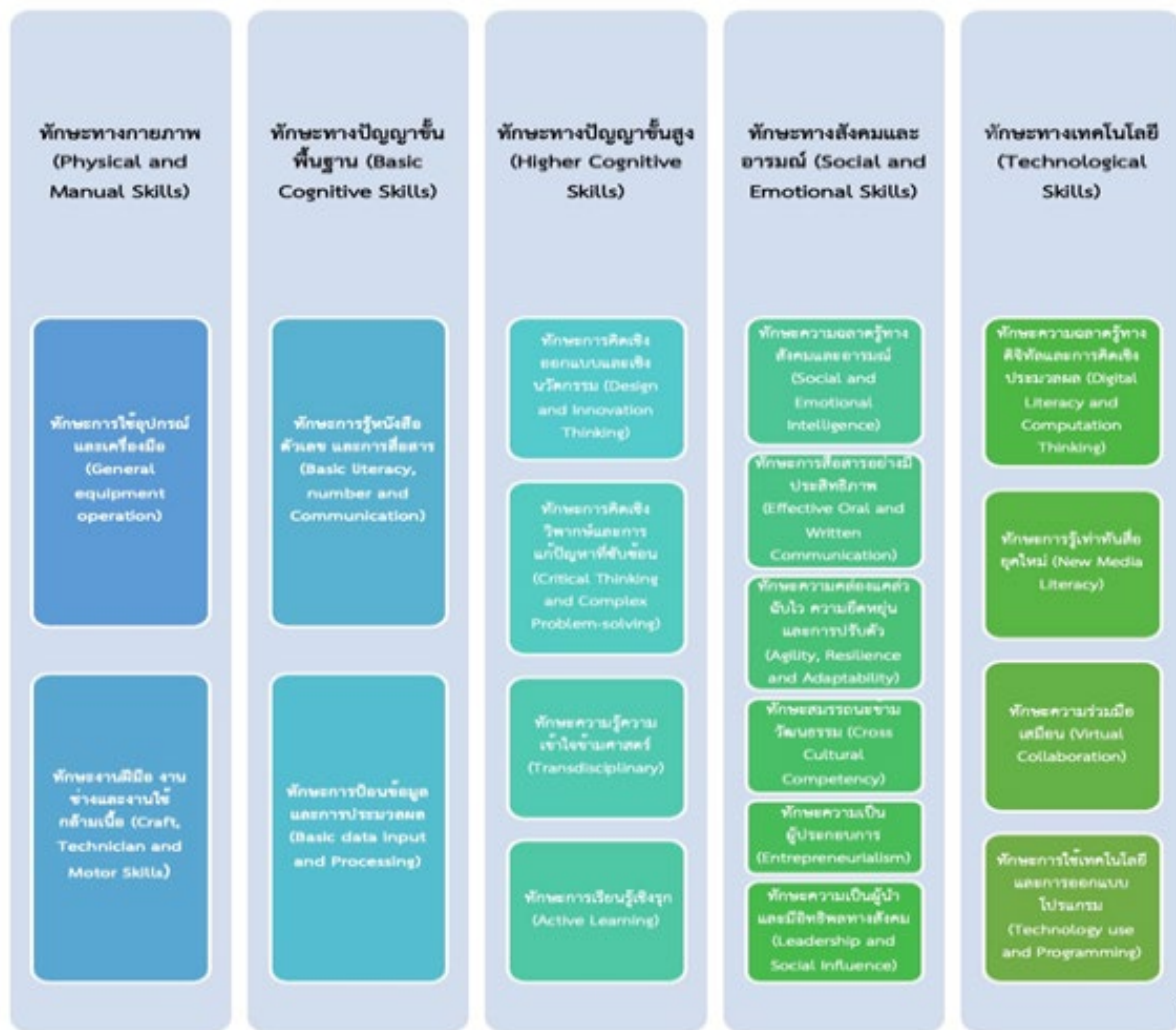
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ และค่าร้อยละ

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคต ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นการวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index: PNI_{modified}) โดยจัดลำดับความต้องการจำเป็นในพัฒนาการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคต เรียงค่าดัชนีจากมากไปหาน้อย นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคต ผู้วิจัยได้สรุป รายละเอียดทักษะอาชีพในอนาคตได้ 5 ทักษะหลัก ได้แก่ 1) ทักษะทางกายภาพ 2) ทักษะทางปัญญาขั้นพื้นฐาน 3) ทักษะทางปัญญาขั้นสูง 4) ทักษะทางสังคมและอารมณ์ และ 5) ทักษะทางเทคโนโลยี โดยแบ่งออกเป็น 18 ทักษะย่อยได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ทักษะอาชีพในอนาคต

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคต พบว่า สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคต มีผลการวิจัยดังในตารางดังนี้

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคต ในภาพรวม

การบริหารโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
	$\bar{x}$	(S.D.)	ระดับ	$\bar{x}$	(S.D.)	ระดับ		
ด้านการบริหารวิชาการ								
1. การพัฒนาหลักสูตร	3.83		มาก	4.46		มาก	0.164	2
2. การจัดการเรียนการสอน	3.85		มาก	4.47		มาก	0.160	3
3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.82		มาก	4.45		มาก	0.165	1
รวม	3.84		มาก	4.47		มาก	0.164	
ด้านการบริหาร งานทั่วไป								
1. การจัดพื้นที่การเรียนรู้	3.85		มาก	4.45		มาก	0.156	1

2. การจัดเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.89	มาก	4.48	มาก	0.153	2
รวม	3.87	มาก	4.47	มาก	0.155	
รวมทั้งสิ้น	3.85	มาก	4.47	มาก	0.159	

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคต ด้านการบริหารวิชาการ มีลำดับค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด โดยมีองค์ประกอบย่อย การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ ส่วนด้านการบริหารงานทั่วไป มีลำดับค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด โดยมีองค์ประกอบย่อย การจัดพื้นที่การเรียนรู้ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด และการจัดเทคโนโลยีเพื่อศึกษามีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด

ตารางที่ 2 ลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคต จำแนกรายทักษะ

การบริหารโรงเรียน	ค่า PNI ทักษะอาชีพในอนาคต				
	ทักษะทางกายภาพ	ทักษะทางปัญญา ขั้นพื้นฐาน	ทักษะทางปัญญา ขั้นสูง	ทักษะทางสังคม และอารมณ์	ทักษะทางเทคโนโลยี
จากด้านการบริหารวิชาการ					
1. การพัฒนาหลักสูตร	0.173	0.168	0.191	0.156	0.169
2. การจัดการเรียนการสอน	0.168	0.139	0.173	0.158	0.164
3. การวัดและประเมินผล	0.174	0.148	0.178	0.168	0.167
รวม	0.172	0.142	0.181	0.161	0.167
ลำดับ	2	5	1	4	3
ด้านการบริหารงานทั่วไป					
1. การจัดพื้นที่การเรียนรู้	0.162	0.143	0.166	0.152	0.155
2. การจัดเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	0.155	0.138	0.161	0.158	0.152
รวม	0.159	0.141	0.164	0.155	0.154
ลำดับ	2	5	1	3	4
รวมทั้งหมด	0.167	0.141	0.174	0.158	0.161
ลำดับ	2	5	1	4	3

จากตารางที่ 2 แสดงผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคต พบว่า ทักษะทางปัญญาขั้นสูง มีลำดับค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมาคือ ทักษะทางกายภาพ ทักษะทางเทคโนโลยี ทักษะทางสังคมและอารมณ์ ส่วนทักษะทางปัญญาขั้นพื้นฐาน มีลำดับค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคตมีประเด็นที่น่าสนใจได้ดังนี้

1. การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคตจากผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารวิชาการ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

สูงสุด โดยมีองค์ประกอบ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด การพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ

การวัดและประเมินผล มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคต สะท้อนให้เห็นว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของวัฒนา โรจน์เจริญชัย (2553) พบว่า งานบริหารวิชาการด้านการประเมินผลการศึกษา มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยปัญหาที่พบคือ ครูขาดความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา ซึ่งการวัดและประเมินผลทักษะอาชีพในอนาคต ต้องอาศัยเครื่องมือ และเกณฑ์ที่ต้องวัดทักษะทั้ง 5 ได้แก่ ทักษะทางกายภาพ ทักษะทางปัญญาขั้นพื้นฐาน ทักษะทางปัญญาขั้นสูง ทักษะทางสังคมและอารมณ์ และทักษะทางเทคโนโลยี เป็นการวัดทักษะที่แตกต่างจากมาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนตาม 8 กลุ่มสาระ ซึ่งทักษะเหล่านี้ จะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจ และจะต้องมีการวัด และประเมินผลที่มีรายละเอียดที่ต่างจากแนวปฏิบัติเดิม

การพัฒนาหลักสูตร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 เนื่องจากการพัฒนาทักษะอาชีพในอนาคตจะต้องมีการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานจึงควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ได้แก่ 1) ทักษะทางกายภาพ 2) ทักษะทางปัญญาขั้นสูง 3) ทักษะทางสังคมและอารมณ์ 4) ทักษะทางเทคโนโลยี เนื่องจากหลักสูตรมีความสำคัญคือ 1) ทำให้การศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ 2) ทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 3) หลักสูตรเปรียบเสมือนแบบแปลนของการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น หลักสูตรจึงเป็นเหมือนแผนยุทธศาสตร์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จและเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของครูที่จะจัดประสบการณ์ให้นักเรียนได้มีความรู้ ทักษะ และความประพฤติที่ดี (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553)

การจัดการเรียนการสอน มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 3 ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะอาชีพในอนาคต การจัดการเรียนการสอนในทักษะทั้ง 4 ได้แก่ 1) ทักษะทางกายภาพ 2) ทักษะทางปัญญาขั้นสูง 3) ทักษะทางสังคมและอารมณ์ และ 4) ทักษะทางเทคโนโลยี ซึ่งครูผู้สอนควรต้องเข้าใจเนื้อหาสาระในทักษะดังกล่าวอย่างถ่องแท้ เพื่อที่จะสร้างสรรค์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับทักษะใหม่เหล่านี้ สอดคล้องกับรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2557) ที่กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ครูควรจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหา สาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน โดยควรมีการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา

2. การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคต จากผลความต้องการจำเป็นรายทักษะพบว่า ทั้งด้านงานบริหารวิชาการ และด้านการบริหารงานทั่วไปทักษะที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ทักษะทางปัญญาขั้นสูง นั้นหมายถึงในการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในปัจจุบัน การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การจัดพื้นที่การเรียนรู้ และการจัดเทคโนโลยีเพื่อการศึกษายังไม่ได้มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีทักษะทางปัญญาขั้นสูง ซึ่งมีทักษะย่อย 4 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการคิดเชิงออกแบบและการคิดเชิงนวัตกรรม 2) ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน 3) ทักษะความรู้ความเข้าใจข้ามศาสตร์ และ 4) ทักษะการเรียนรู้เชิงรุก สอดคล้องกับผลการสอบ PISA 2018 ที่เป็นการวัดผลด้านการคิดวิเคราะห์ของไทยที่ได้ คะแนนเฉลี่ยด้านการอ่าน 393 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 487 คะแนน) เมื่อเทียบกับผลเฉลี่ยด้านการอ่านในปี PISA 2015 พบว่าผลคะแนนลดลง 16 คะแนน แม้ในปัจจุบันที่ได้มีการจัดหลักสูตร และเนื้อหาทักษะในศตวรรษที่ 21 ตลอดจน หลักสูตรที่มีเนื้อหาการพัฒนาไปสู่ไทยแลนด์ 4.0 ยังพบว่า ทักษะทางปัญญาขั้นสูงยังเป็นทักษะที่จะต้องเร่งให้เกิดการพัฒนา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยง แก้ไขปัญหา เป็นผู้เรียนเชิงรุก

มีความคิดเชิงออกแบบ ตลอดจนสามารถสร้างนวัตกรรมได้ อันจะทำให้เป็นผู้ที่มีทักษะอาชีพ และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในอนาคตได้

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคต ด้วยปัจจุบันโรงเรียนจะต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในบริบทเศรษฐกิจ สังคมและการแข่งขันในโลกยุคพลิกผัน (Disruptive World) โรงเรียนเอกชนจึงต้องมีปรับเปลี่ยน สรุปดังในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ความรู้การวิจัย

จากภาพองค์ความรู้การวิจัย อธิบายได้ดังนี้

แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาตามแนวคิดทักษะอาชีพในอนาคต สรุปทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในอนาคต 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะทางปัญญาขั้นสูง ทักษะทางกายภาพ ทักษะทางเทคโนโลยี และทักษะทางสังคมและอารมณ์ ผู้บริหารควรจัดทำแผนการบริหารโรงเรียนตามลำดับการทำงาน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร เนื่องจากหลักสูตรมีความสำคัญคือ 1) ทำให้การศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมาย 2) ทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 3) หลักสูตรเปรียบเหมือนแบบแปลนในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น จึงต้องมีการกำหนดทักษะการทำงานทั้ง 4 เข้าสู่หลักสูตรของโรงเรียน เพื่อกำหนดเป็นแนวคิด

สำคัญ และกำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะอาชีพในอนาคต และเพื่อเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้

2. การจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องทำความเข้าใจใน ทักษะอาชีพในอนาคตทั้ง 4 ทักษะดังกล่าวเพื่อจะสามารถนำมากำหนดเป้าหมายและออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยครูควรจัดทำแผนการสอน โดยเป็นการเตรียมตัวล่วงหน้า เพื่อครูจะสามารถกำหนดเวลาและกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งยังทำให้กิจกรรมการเรียนรู้ และการสอนมีความต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การวัดและประเมินผล ถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะการวัดและประเมินผล จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้รู้ระดับความสำเร็จ โดยต้องมีการออกแบบการวัด และกำหนดเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับทักษะอาชีพในอนาคตทั้ง 4 ทั้งนี้ควรต้องออกแบบการวัดที่หลากหลาย และแบบวัดที่เป็นแบบเฉพาะรายบุคคลโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงเพื่อครูจะได้รู้ระดับการเรียนรู้และผลลัพธ์การเรียนรู้เพื่อนำไปพัฒนาการสอน และการจัดกิจกรรมให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนเองก็จะรู้ระดับความเข้าใจ และระดับความสามารถในการเรียนรู้ของตนเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงในส่วนที่บกพร่อง

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ การจัดพื้นที่การเรียนรู้ และการจัดเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นการส่งเสริมสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะอาชีพในอนาคต โดยผู้บริหารและครูจะต้องร่วมกันจัดและสร้างสรรค์พื้นที่ และเทคโนโลยีที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะอาชีพทั้ง 4 ทักษะ เพื่อสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพในอนาคตให้เกิดแก่ผู้เรียนอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญ จัดการอบรมพัฒนา หรือกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทักษะด้านการวัดและประเมินผล แก่ครูในเรื่องการส่งเสริมทักษะอาชีพในอนาคตเพิ่มขึ้น เพื่อให้ครูได้กล้าคิด และออกแบบเครื่องมือในการวัดและกำหนดเกณฑ์การประเมินผล ให้มีความหลากหลายเพื่อวัดและประเมิน ผู้เรียนที่แตกต่างเป็นรายบุคคล ตามลำดับค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ทักษะทางปัญญาขั้นสูง ทักษะทางกายภาพ ทักษะทางเทคโนโลยี และทักษะทางสังคมและอารมณ์ ตามลำดับ

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร ที่ส่งเสริมทักษะอาชีพในอนาคต โดยการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร และการจัดเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนา ทักษะทางปัญญาขั้นสูง ได้แก่ การคิดเชิงออกแบบ การคิดเชิงนวัตกรรม การคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความเข้าใจข้ามศาสตร์ และการเรียนรู้เชิงรุก

1.3 ผู้บริหารและครู ควรร่วมกันวางแผนจัดอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องการจัดการเรียน การสอน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางปัญญาขั้นสูง ทักษะทางกายภาพ ทักษะทางสังคมและอารมณ์ และ ทักษะทางเทคโนโลยี ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเรื่องรูปแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทักษะทางปัญญาขั้นสูง เพื่อพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนในทักษะที่ต้องใช้การคิดวิเคราะห์ การคิดเชิงออกแบบ การ แก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ให้มีวิธีการวัดและประเมินผู้เรียนที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อครูจะได้นำผลมาพัฒนา ผู้เรียนได้ตรงตามศักยภาพ

2.2 ควรศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะอาชีพในอนาคตเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพในอนาคต โดยผู้บริหาร ครู ชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ประกอบการ ร่วมกันออกแบบ วางแผน วิเคราะห์แนวโน้มอาชีพในอนาคต เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายและจัดเนื้อหาการเรียนรู้ เพื่อให้คุณลักษณะและทักษะผู้เรียนตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

2.3 ควรศึกษาเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยจัดทำแผนการเรียนรู้และจัดเนื้อหาการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะทางปัญญาขั้นสูง ทักษะทางเทคโนโลยี และทักษะทางกายภาพ ให้ความหลากหลาย ด้วยรูปแบบการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ แก้ไขปัญหา รู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีและส่งเสริมพัฒนาทักษะทางร่างกายให้พร้อมในการทำกิจกรรมในหลากหลายรูปแบบ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่**

2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: อักษรไทย.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). **การบริหารงานวิชาการ.** กรุงเทพมหานคร: สุเนตรฟิล์ม.

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2557). **การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.** สงขลา: เทมการพิมพ์.

วัฒนา โรจน์เจริญชัย. (2553). **การบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาเบญจมิตร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่.** การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2562). **การแสดงผลการประเมิน PISA 2018.** แหล่งที่มา <https://pisathailand.ipst.ac.th/news-12/> สืบค้นเมื่อ 19 ส.ค. 2563.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม. (2560). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564).** แหล่งที่มา https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=8309&filename=index สืบค้นเมื่อ 1 ส.ค. 2561.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). **มาตรฐานการศึกษาชาติ พ.ศ. 2561.** กรุงเทพมหานคร: 21 เซ็นจูรี.

สุนทร โคตรบรรเทา. (2551). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน.

Alex Grey. (2016). **Future of Jobs.** From <https://www.weforum.org/agenda/2016/01/the-10-skills-you-need-to-thrive-in-the-fourth-industrial-revolution/> Retrieved January 12, 2021.

Anna Davies, D Devin Fidler, Marina Gorbis. (2011). **Future Work Skill 2020.** From http://www.iftf.org/uploads/media/SR-1382A_UPRI_future_work_skills_sm.pdf Retrieved December 2, 2020.

Bakhshi, H. et al. (2017). **Future of Skills Employment in 2030.** From https://www.nesta.org.uk/sites/default/files/the_future_of_skills_employment_in_2030_0.pdf Retrieved October 22, 2020.

OECD. (2018). **Skills for 2030.** From https://www.oecd.org/education/2030-project/teaching-and-learning/learning/skills/Skills_for_2030_concept_note.pdf Retrieved November 22, 2020.

Taro Yamane. (1973). **Statistics: an introductory analysis**. New York: Harper & Row.

World Economic Forum. (2023). **World Economic Forum Annual Meeting**. From <https://www.weforum.org/events/world-economic-forum-annual-meeting-2023>
Retrieved February 5, 2023.